

blive og kaldes Uddannelsesmidler. (Bust: Ikke i Pragis). Det kan dog i Pragis faae sin Bestyrdning; derom er sikkert ingen Tvivl. Det er ogsaa et Fremstridt, at det er blevet strøget, dette Udtryk „Berøvelse af Fritid“; denne Ret for Befalingsmændene er bleven misbrugt, idet Soldaterne skulle excercere eller foretage sig anden Ovelse, medens Kammeraterne f. Ex. tage sig en Middagshvile; det er et Fremstridt, og et saadant, som jeg ogsaa sætter Pris paa, at vi have faaet strøget strengt Fængsel paa Vand og Brød som arbitrær Straf, ligesom det ogsaa var et Fremstridt, da vi forrige Gang fik vedtaget dette, at hvis en Soldat vilde appellere til Krigsretten, fik han ingen Tillægsstraf, selv om Dommen fandtes at være rigtig. Det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Nasmussen) udtalte før, at Flertallet vilde indføre Vand- og Brødstraffen som arbitrær; jeg vil antage, at det var en Fortalelse. Her er jo ingenlunde Spørgsmaal om at indføre denne Straf arbitrært, for vi have den jo arbitrært; men her er Tale om at gjøre en Indskrænkning i den arbitrære Myndighed. Det er blevet sagt flere Gange, at Vand- og Brødstraf er en vanærende Straf eller bliver betragtet som vanærende. Jeg har en vis Frygt for, at disse Udtalelser skulle bestyrke en Mening, som er noget almindelig ude omkring paa Landet, den nemlig, at naar en Mand er idømt Vand- og Brødstraf, ogsaa naar det sker i Æneften som Soldat, har han mistet sin Valgret. Det er selvfølgelig en Misforstaaelse. Der er Ingen, der mister sin Valgret, selv om han idømmes Vand- og Brødstraf, uden at det er paa Grund af en vanærende Handling, f. Ex. Tyveri, han er dømt. Men fordi en Soldat kommer forsilde hjem, driver sig fuld, pudser daarligt, har været i Slagsmaal eller deslige og derfor idømmes Vand og Brød, har han selvfølgelig fuldkommen beholdt sin borgerlige Ret og Frihed. Det er kommet mig for Dre, at der er Enkelte, som ere noget i Tvivl om, hvorvidt Fængselsstraf kan appelleres af en Soldat, der er bleven ham idømt arbitrært. I næstsidste Stykke af § 200 se vi et tydeligt Svar paa dette Spørgsmaal. De blotte disciplinære Straffe, Dmpudsning, Dmexcercits osv. og saa Trettesættelser kunne ikke appelleres, men alle andre Straffe, enhver Fængselsstraf, selv simpel Arrest, selvfølgelig ogsaa Vand- og Brødstraffen, Bøiestrafen ogsaa videre kan appelleres. Nu blev der sagt: Ja, men det vil være vanskeligt for en Soldat at appellere. Ja, det kan jo til Tider og paa visse Steder have sin Vanskelighed, det vil jeg godt indrømme — men jeg vil da ogsaa her gjøre opmærksom paa en anden Ting — der er Ingen, der har gjort opmærksom derpaa endnu — og det er den, at grumme mange Soldater ville i Grunden helst være fri for at komme for Krigsretten. Den Erfaring

har jeg fra min Soldatertid, at i Reglen vil Soldaten helst undgaa den opsigtsvækkende Krigsret, og, om det skulde være, hellere have en lille Smule haardere Straf, naar han kan blive fri for Krigsret. Men skulde imidlertid en Soldat foretrække Krigsret, skulde han finde, at en Straf, der er bleven idømt arbitrært, er uretfærdig eller ubillig, kan han appellere. Ville hans Foresatte gjøre ham Fortræd derfor, vil jeg minde om, at Soldaten just ingenlunde saadan er værgeløs. Jeg vil anbefale ærede Medlemmer at lægge nøie Mærke til §§ 130, 131, 133 og 140. Læs disse 4 Paragrafer opmærksom igjennem, og de Herrer ville finde, at Soldaten just ingenlunde er værgeløs, men selvfølgelig, om vi saa lave en nok saa god militær Straffelov, vil Misbrug ikke kunne undgaaes. — Jeg har en Bemærkning til det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (Bønløffe). Han kunde stemme for Lovforslaget purt og bart, sagde han i sit Foredrag i Formiddagsmødet, saaledes som det var forelagt, altsaa kunde han ogsaa stemme for § 200; men senere hen sagde han, at § 200 var for ham Hovedpunktet, og saa udtalte han sig meget skarpt mod denne Paragraf, medens det dog er saa, at der nu er et slet pienesynlige Forbedringer i denne Paragraf, som han før stemte for og nu iaar kunde stemme for uforandret. Ganste vist gjorde han opmærksom paa, at Bøiestrafen indføres i § 200, men det er urigtigt; den nævnes ganste vist der, men den indføres i § 11. — En lille Bemærkning har jeg ogsaa til det ærede Medlem for Ribe (Bust). Den kan maaske have Mindre at betyde, men jeg vil dog fremkomme med den. Vi vare i 1876—77 nogle Vestremænd, en 16—18 Stykker, der havde et mere yderliggaaende Standpunkt end det øvrige Venstre, men vi vare vist alle 18 menige Mænd. Alle de, vi kaldte Førere, vare, saavidt jeg veed, paa den anden Side. Nu siger det ærede Medlem, at han staar paa det samme Standpunkt som dengang, og at det er Venstres Standpunkt. For det Første vil jeg gjøre opmærksom paa, at der dog er et lille „men“ ved dette, om det ærede Medlem i Et og Alt staar paa Standpunktet fra dengang, og dernæst vil jeg gjøre opmærksom paa, at jeg har aldrig nogensinde drømt om, at vi 18 menige Mænd egentlig alene vare Venstre, og at der ikke i 1876 var noget andet Venstre i Folkethinget. — Sluttelig en lille kort Bemærkning til det ærede Medlem for Rjåge (Hørup). Det ærede Medlem for Aalborg (H. Steffensen) gjorde i Formiddagsmødet opmærksom paa, at der var en meget slem Feil i Mindretallets Forslag, at i andet Stykke, Linie 1—5, udgaa Ordene: „simpelt Fængsel — iøvrigt blive“. Der blev gjort opmærksom paa, at netop i disse saa Linier er der sat Grændser for den arbitrære Straffemyndighed, idet det der er sagt, hvilke militære